

# Organisatie Taalkunde Olympiade



Pre-University College  
Honours Academy



Leiden University  
Centre for Linguistics

## OPLEIDING TAALWETENSCHAP

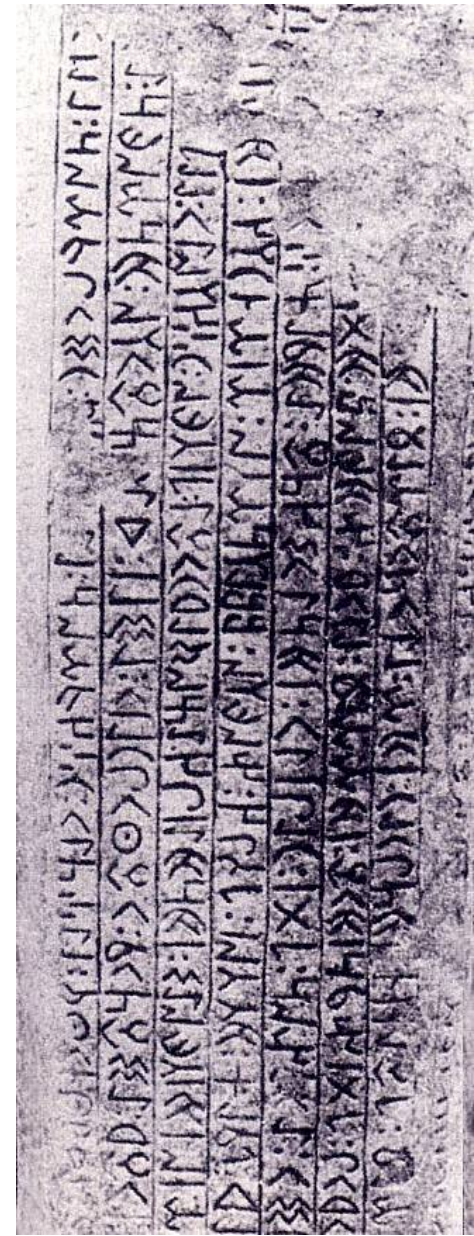


# Opgave 1 - Het Orchonschrift

Ivo Boers



Universiteit  
Leiden



# Gegevens

ƀ ǂ ǃ Ǆ ǅ  
ǆ Ǉ ǈ ǉ  
Ǌ ǋ ǌ Ǎ  
ǎ Ǐ ǐ Ǒ ǒ Ǔ ǔ ǖ  
Ǘ Ǚ ǚ Ǜ ǜ ǝ Ǟ ǟ  
Ǡ ǡ Ǣ ǣ Ǥ ǥ  
Ǧ ǧ Ǩ ǩ Ǫ ǫ Ǭ ǭ  
Ǯ ǯ ǰ Ǳ ǲ ǳ Ǵ ǵ  
Ƕ Ƿ Ǹ ǹ Ǻ ǻ Ǽ ǽ ǿ Ǿ

kaltı  
asra  
bodun  
tälinmäsär  
kökyürün  
özintä  
kamug  
agalug  
yarlıg  
bälgülüg  
äşidin

Rechts naar links

Klinkers met puntjes  
(ä, ö, i, ü) nooit  
samen met klinkers  
zonder puntjes (a, o,  
ı, u)  
= klinkerharmonie

Meerdere manieren  
om één letter te  
schrijven

# Gegevens

↑ ↻ ↓ ↻ H  
↓ 4 5 ↓  
) > ≫ > 5  
↑ ↓ | ↓ ≫ H ↑ Y ↓ H  
Y N Y N Y N Y  
↓ H H ↑ 4 H  
Y < > ≫ ↓ H  
Y < > ↓ ↓ Y < ↓  
Y < ↑ ↓ 4 ↓ D  
E N Y N E Y ↓ X  
H ↑ X ↑ Y ↓

kaltı  
asra  
bodun  
tälinmäsär  
kökyürün  
özintä  
kamug  
agalug  
yarlıg  
bälgülüg  
äşidin

Sommige letters  
worden op twee  
manieren  
getranscribeerd

Sommige letters alleen  
in woorden zonder  
puntjes, sommige  
letters alleen in  
woorden met puntjes

# Gegevens

ᠮ ᠤᠯᠤᠰ	kaltı
ᠰᠢᠷᠠ	asra
ᠪᠣᠳᠤᠨ	bodun
ᠲᠠᠯᠢᠨᠮᠠᠰᠠᠷ	tälinmäsär
ᠬᠥᠬᠦᠷᠦᠩ	kökyürün
ᠥᠵᠢᠨᠲᠠ	özintä
ᠬᠠᠮᠤᠭ	kamug
ᠶᠠᠭᠠᠯᠤᠭ	agalug
ᠶᠠᠷᠯᠢᠭ	yarlıg
ᠪᠠᠯᠭᠦᠯᠦᠭ	bälgülüg
ᠠᠰᠢᠳᠢᠨ	aşidin

a/ä ᠰ

i/ı ᠮ

o/u >

ö/ü ᠨ

Voor	Achter
ä ᠰ	a ᠰ
i ᠮ	ı ᠮ
	o/u >
ö/ü ᠨ	

# Gegevens

			Voor	Achter
Ɔ ɔ ʝ ʝ ɥ	kaltı	b	ɔ	ʝ
ʝ ɥ ɥ ʝ	asra	d	ɔ	ʝ
ɔ > ʝ > ʝ	bodun	g	ɔ	ʝ
ʝ ʝ   ʝ ʝ ɥ ʝ ʝ ʝ ʝ	tälinmäsär	k	ʝ	ɥ
ʝ ɥ ʝ ɥ ʝ ʝ ʝ ʝ	kökyürün	l	ʝ	ɥ
ʝ ɥ ɥ ʝ ʝ ʝ ʝ	özintä	n	ɥ	ʝ
ʝ > ʝ ʝ ʝ ʝ	kamug	r	ʝ	ɥ
ʝ > ʝ ʝ ʝ ʝ	agalug	s	ɥ	ʝ
ʝ ʝ ʝ ʝ ʝ ʝ ʝ	yarlıg	t	ɥ	ʝ
ɥ ʝ ʝ ʝ ʝ ʝ ʝ	bälgülüg	y	ʝ	ɥ
ɥ ʝ ʝ ʝ ʝ ʝ ʝ	äşidin	m	ʝ	ɥ
		z	ʝ	ɥ
		ʝ	ʝ	ɥ
		ɥ	ʝ	ɥ

# Opgave 1

ᑎᑏᑏᑏᑏ	käntü
ᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏ	basmasar
ᑏᑏᑏᑏᑏᑏ	artatı
ᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏ	törünün



# Opgave 2

ƒ > ʏ ʝ > ʞ	t'ozl'ug'
ʝ ʏ ʝ ʞ ʞ ʝ ƒ ʝ ʞ	b'äg'äd'mäk'ä
ʝ ʝ ʝ ʞ	kara
ʞ ʞ ʞ ʝ ʝ ʞ ʞ	kızıl's'ıg
ʝ ʞ ʞ ʞ ʞ	y'ür'ün

# Opgave 2

ᠮᠤᠨᠤᠯᠤᠭ	t'ozl'ug'
ᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠮᠠᠬᠤᠠ	b'äg'äd'mäk'ä
ᠬᠠᠷᠠ	kara
ᠬᠢᠵᠢᠯᠰᠢᠭ	kızıl's'ıg
ᠶᠦᠷᠦᠨ	y'ür'ün

# Opgave 2

ƒ > ʏ ʝ > ʞ	t'ozl'ug'
ʃ ʏ ʃ ʝ ʞ ʃ ƒ ʃ ʝ	b'äg'äd'mäk'ä
ʃ ʝ ʃ ʞ	kara
ʝ ʃ ʃ ʃ ʝ ʃ ʞ	kızıl's'ıg
ʏ ʃ ʏ ʃ ʏ	y'ür'ün

# Opgave 3

başlandı	𐌱𐌿𐌺𐌳𐌹𐌺𐌴
törlüg	𐌲𐌴𐌹𐌶𐌴𐌸
yünsär	𐌶𐌴𐌺𐌶𐌴𐌸
koñuz	𐌴𐌶𐌴𐌺
taslarıñ	𐌴𐌶𐌴𐌺𐌶𐌴𐌸

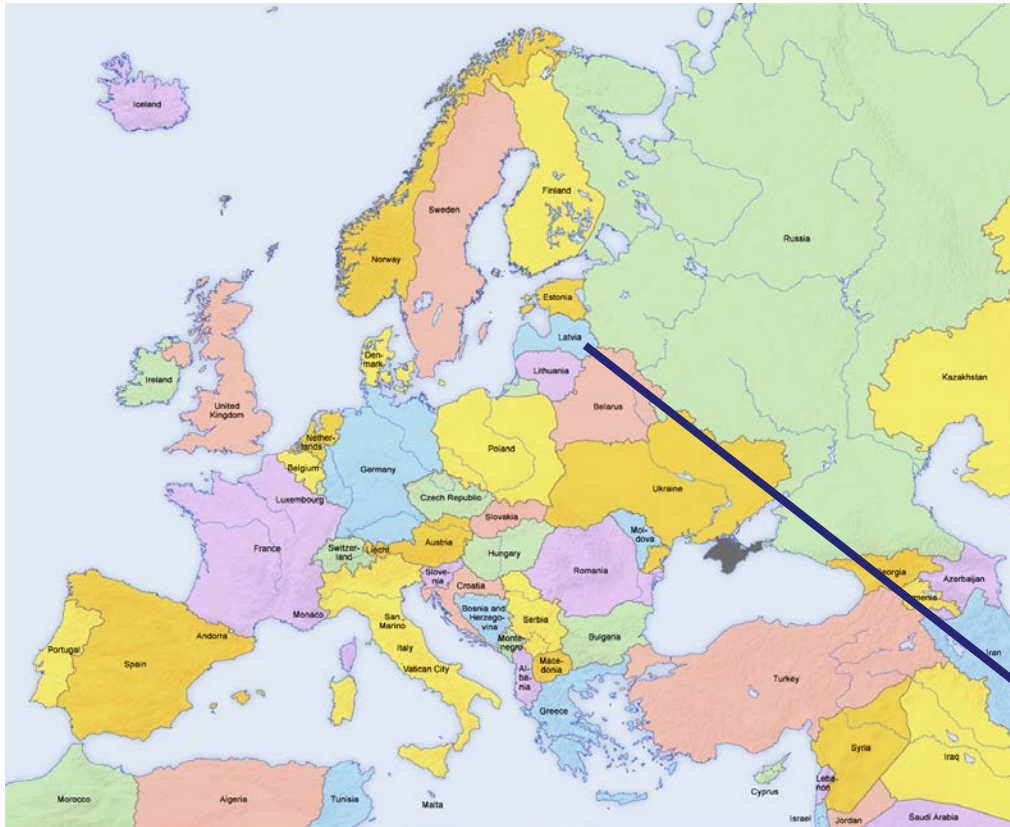
# Opgave 2 - Letgaals

Tijmen Pronk



Universiteit  
Leiden

# Letgaals



- 200.000 sprekers
- Latgale, Oost-Letland



<b>nom.ev.</b>	<b>akk.ev.</b>	<b>gen.mv.</b>	<b>verkleinwoord</b>	
<b>azars</b>	azaru	azaru	ezerenš	‘meer’
<b>baarns</b>	baarnu	baarnu	biernenš	‘kind’
<b>gods</b>	godu	godu	gadenš	‘jaar’
<b>guņs</b>	guni	guņu	guņteņa	‘vuur’
<b>odota</b>	odotu	odotu	adateņa	‘naald’
<b>pruots</b>	pruotu	pruotu	pruoteņš	‘geest’
<b>ruuka</b>	ruuku	ruuku	ruuceņa	‘hand’
<b>ustoba</b>	ustobu	ustobu	ustabeņa	‘huis’
<b>uuga</b>	uugu	uugu	uudzeņa	‘bes’
<b>valaana</b>	valaanu	valaanu	velieneņa	‘plag’
<b>zuuss</b>	zuusi	zuusu	zuusteņa	‘gans’
<b>zyrgs</b>	zyrgu	zyrgu	zirdzenš	‘paard’

<b>nom.ev.</b>	<b>akk.ev.</b>	<b>gen.mv.</b>	<b>verkleinwoord</b>	
<b>azars</b>	azaru	azaru	ezerenš	‘meer’
<b>baarns</b>	baarnu	baarnu	biernenš	‘kind’
<b>gods</b>	godu	godu	gadenš	‘jaar’
<b>guņs</b>	guni	guņu	guņteņa	‘vuur’
<b>odota</b>	odotu	odotu	adateņa	‘naald’
<b>pruots</b>	pruotu	pruotu	pruoteņš	‘geest’
<b>ruuka</b>	ruuku	ruuku	ruuceņa	‘hand’
<b>ustoba</b>	ustobu	ustobu	ustabeņa	‘huis’
<b>uuga</b>	uugu	uugu	uudzeņa	‘bes’
<b>valaana</b>	valaanu	valaanu	velieneņa	‘plag’
<b>zuuss</b>	zuusi	zuusu	zuusteņa	‘gans’
<b>zyrgs</b>	zyrgu	zyrgu	zirdzenš	‘paard’



nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
azars	azaru	azaru	<b>ezer-eņš</b>	‘meer’
baarns	baarnu	baarnu	bierneņš	‘kind’
gods	godu	godu	gadeņš	‘jaar’
guņs	guni	guņu	guņteņa	‘vuur’
odota	odotu	odotu	adateņa	‘naald’
pruots	pruotu	pruotu	pruoteņš	‘geest’
ruuka	ruuku	ruuku	ruuceņa	‘hand’
ustoba	ustobu	ustobu	ustabeņa	‘huis’
uuga	uugu	uugu	uudzeņa	‘bes’
valaana	valaanu	valaanu	velieneņa	‘plag’
zuuss	zuusi	zuusu	zuusteņa	‘gans’
zyrgs	zyrgu	zyrgu	zirdzeņš	‘paard’

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
azars	azaru	azaru	<b>ezer-eņš</b>	‘meer’
baarns	baarnu	baarnu	bierneņš	‘kind’
gods	godu	godu	gadeņš	‘jaar’
guņs	guni	guņu	<b>guņ-teņa</b>	‘vuur’
odota	odotu	odotu	adateņa	‘naald’
pruots	pruotu	pruotu	pruoteņš	‘geest’
ruuka	ruuku	ruuku	ruuceņa	‘hand’
ustoba	ustobu	ustobu	ustabeņa	‘huis’
uuga	uugu	uugu	uudzeņa	‘bes’
valaana	valaanu	valaanu	velieneņa	‘plag’
zuuss	zuusi	zuusu	zuusteņa	‘gans’
zyrgs	zyrgu	zyrgu	zirdzeņš	‘paard’

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
azars	azaru	azaru	<b>ezer-eņš</b>	‘meer’
baarns	baarnu	baarnu	bierneņš	‘kind’
gods	godu	godu	gadeņš	‘jaar’
guņs	guni	guņu	<b>guņ-teņa</b>	‘vuur’
odota	odotu	odotu	<b>adat-eņa</b>	‘naald’
pruots	pruotu	pruotu	pruoteņš	‘geest’
ruuka	ruuku	ruuku	ruuceņa	‘hand’
ustoba	ustobu	ustobu	ustabeņa	‘huis’
uuga	uugu	uugu	uudzeņa	‘bes’
valaana	valaanu	valaanu	velieneņa	‘plag’
zuuss	zuusi	zuusu	zuusteņa	‘gans’
zyrgs	zyrgu	zyrgu	zirdzeņš	‘paard’

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
azar- <b>s</b>	azar- <b>u</b>	azaru	<b>ezer-eņš</b>	‘meer’
baarns	baarnu	baarnu	bierneņš	‘kind’
gods	godu	godu	gadeņš	‘jaar’
guņ- <b>s</b>	gun- <b>i</b>	guņu	<b>guņ-teņa</b>	‘vuur’
odot- <b>a</b>	odot- <b>u</b>	odotu	<b>adat-eņa</b>	‘naald’
pruots	pruotu	pruotu	pruoteņš	‘geest’
ruuka	ruuku	ruuku	ruuceņa	‘hand’
ustoba	ustobu	ustobu	ustabeņa	‘huis’
uuga	uugu	uugu	uudzeņa	‘bes’
valaana	valaanu	valaanu	velieneņa	‘plag’
zuuss	zuusi	zuusu	zuusteņa	‘gans’
zyrgs	zyrgu	zyrgu	zirdzeņš	‘paard’

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
azar- <b>s</b>	azar- <b>u</b>	azaru	<b>ezer-eņš</b>	‘meer’
baarns	baarnu	baarnu	bierneņš	‘kind’
gods	godu	godu	gadeņš	‘jaar’
guņ- <b>s</b>	gun- <b>i</b>	guņu	<b>guņ-teņa</b>	‘vuur’
odot- <b>a</b>	odot- <b>u</b>	odotu	<b>adat-eņa</b>	‘naald’
pruots	pruotu	pruotu	pruoteņš	‘geest’
ruuk- <b>a</b>	ruuk- <b>u</b>	ruuku	ruuc-eņa	‘hand’
ustoba	ustobu	ustobu	ustabeņa	‘huis’
uuga	uugu	uugu	uudzeņa	‘bes’
valaana	valaanu	valaanu	velieneņa	‘plag’
zuuss	zuusi	zuusu	zuusteņa	‘gans’
zyrg- <b>s</b>	zyrg- <b>u</b>	zyrgu	zirdz-eņš	‘paard’

nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eŋš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teŋa	
-a	-u	-eŋa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eṅš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teṅa	
-a	-u	-eṅa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
acs	aci	ocu	acteṅa	‘oog’
zivs	zivi	?	zivteṅa	‘vis’

nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eŋš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teŋa	
-a	-u	-eŋa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
acs	aci	ocu	acteŋa	‘oog’
zivs	zivi	?	zivteŋa	‘vis’
‘oog’ laat zien dat bij deze categorie de klinkerwisseling ook in de nom.ev. en akk.ev. optreedt				



nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eŋš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teŋa	
-a	-u	-eŋa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
acs	aci	ocu	acteŋa	‘oog’
zivs	zivi	?	zivteŋa	‘vis’
zyrg-s	zyrg-u	zyrgu	zirdz-eŋš	‘paard’
‘oog’ laat zien dat bij deze categorie de klinkerwisseling ook in de nom.ev. en akk.ev. optreedt				

nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eŋš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teŋa	
-a	-u	-eŋa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
acs	aci	ocu	acteŋa	‘oog’
zivs	zivi	zyvu	zivteŋa	‘vis’
zyrg-s	zyrg-u	zyrgu	zirdz-eŋš	‘paard’
‘oog’ laat zien dat bij deze categorie de klinkerwisseling ook in de nom.ev. en akk.ev. optreedt				

nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eŋš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teŋa	
-a	-u	-eŋa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
acs	aci	ocu	acteŋa	‘oog’
zivs	zivi	zyvu	zivteŋa	‘vis’
zyrgs	zyrgu	zyrgu	zirdzeŋš	‘paard’
vonogs	?	?	?	‘valk’

nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eŋš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teŋa	
-a	-u	-eŋa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
acs	aci	ocu	acteŋa	‘oog’
zivs	zivi	zyvu	zivteŋa	‘vis’
zyrgs	zyrgu	zyrgu	zirdzeŋš	‘paard’
vonogs	?	?	?	‘valk’

vergelijking met andere woorden laat zien:

-o- staat tot -a- als -y- staat tot -i-.

nom.ev.	akk.ev.	verkleinwoord	
-s	-u	-eŋš	+ klinkerwisseling in de „stam”
-s	-i	-teŋa	
-a	-u	-eŋa	
+ medeklinkerwisseling bij stam op -k- of -g-			

nom.ev.	akk.ev.	gen.mv.	verkleinwoord	
acs	aci	ocu	acteŋa	‘oog’
zivs	zivi	zyvu	zivteŋa	‘vis’
zyrgs	zyrgu	zyrgu	zirdzeŋš	‘paard’
vonogs	vonogu	vonogu	vanadzeŋš	‘valk’
vergelijking met andere woorden laat zien: -o- staat tot -a- als -y- staat tot -i-.				

# Opgave 3 - Chalcatongo Mixteeks

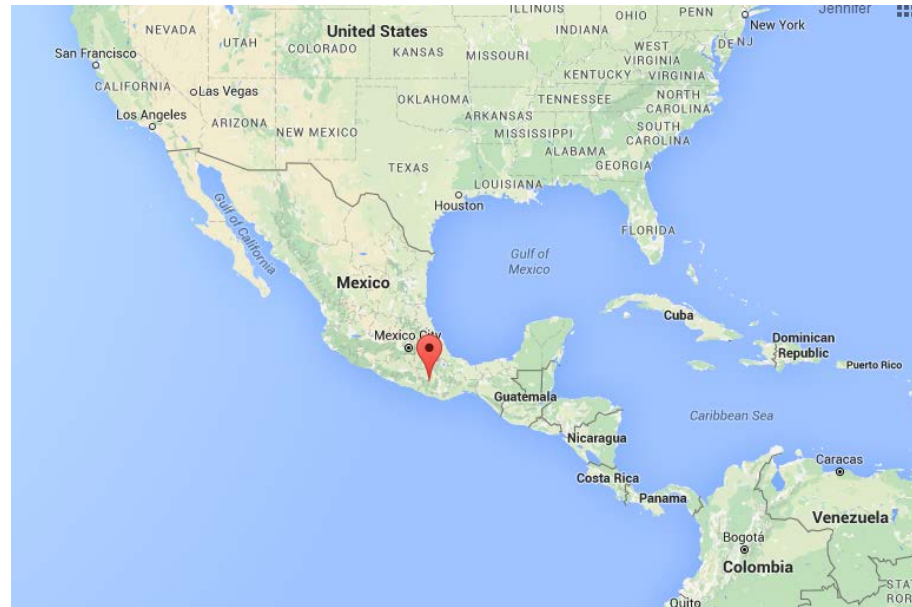
Jennifer Jochems, Pascale Eskes



Universiteit  
Leiden

# Taal

- Mixteeks: ~500.000 sprekers
- Chalcatongo: ~2000 inwoners
- Dialectcontinuüm



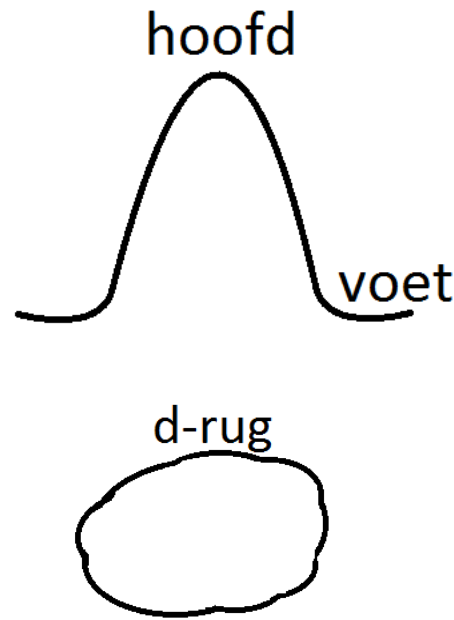
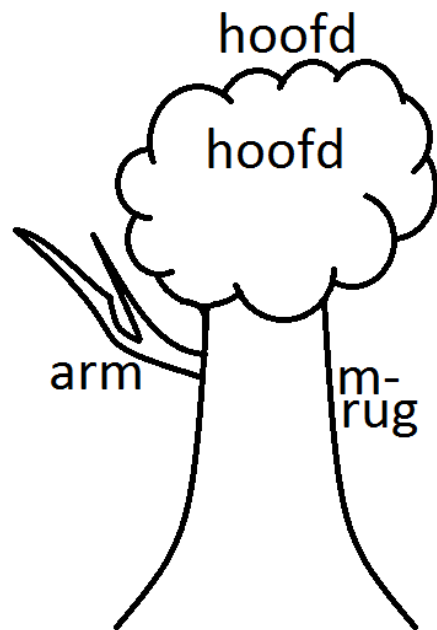
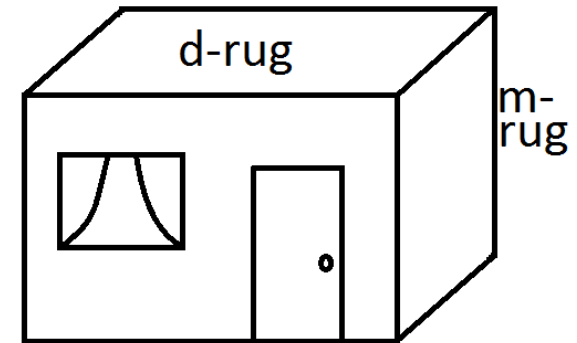
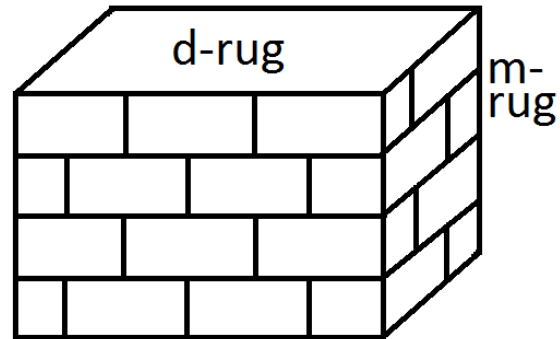
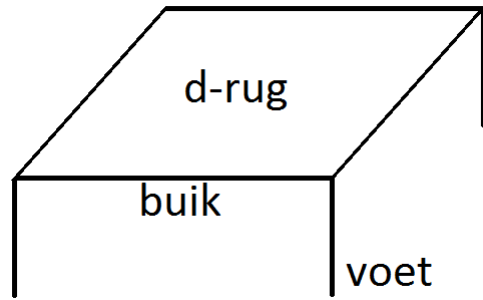


# Plaatsbepalingen

- Geen voorzetsels
- Lichaamsdelen
- Voorbeeld: šini-yūnu = hoofd-boom
- in de boomtop (gegeven)
- nabij de boomtop (De vogel vloog over de boom.)
- boomtop (zoals: arm-boom = tak)



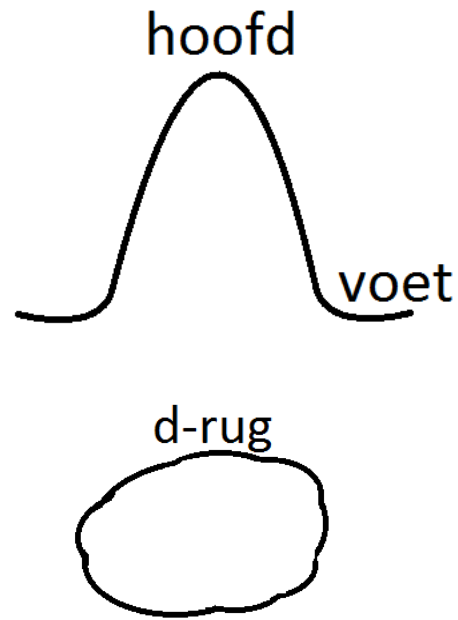
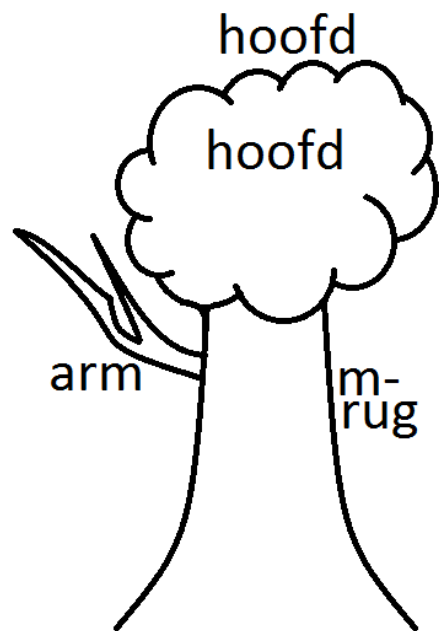
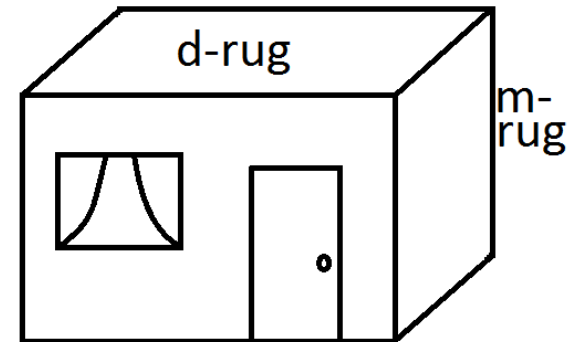
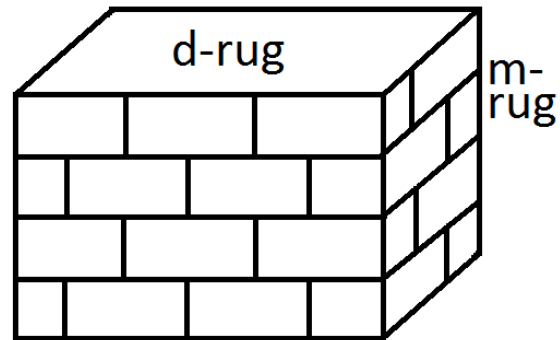
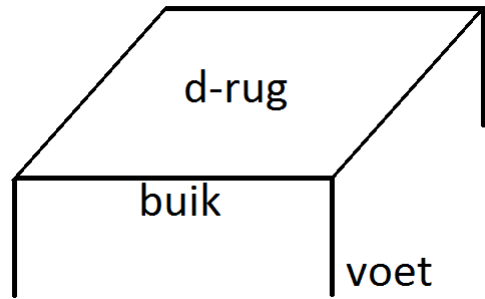
# Plaatsbepalingen - vervolg



## 1. Dierenrug vs. hoofd

Is er een deel dat op een hoofd lijkt?

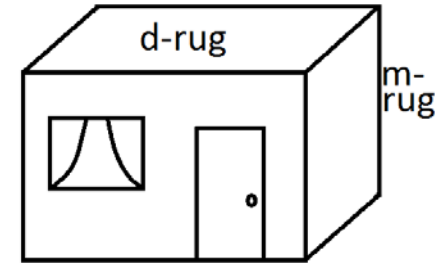
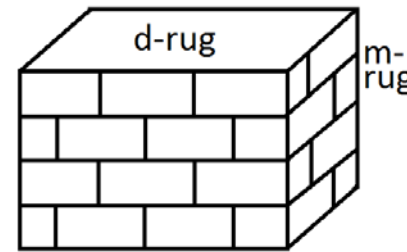
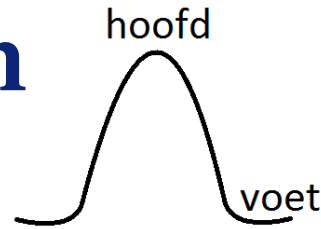
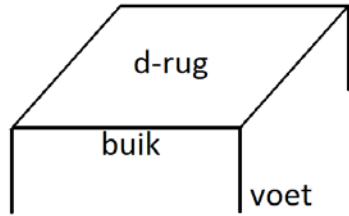
# Plaatsbepalingen - vervolg



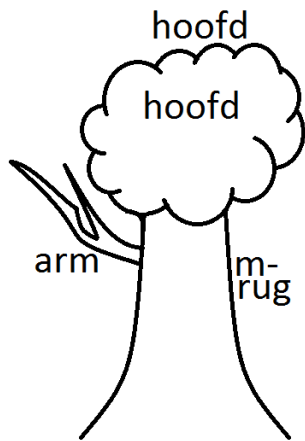
## 2. Dierenrug vs. mensenrug



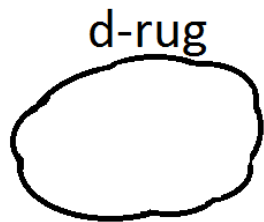
# Oplossingen



- De zoon vliegt over de tafel.  
d-rug-tafel = siki-mesa



- Die vleugel lag *op mijn arm*.  
arm-vogel = ndaʔa-saa  
d-rug-arm-1SG = siki-ndaʔa-ri

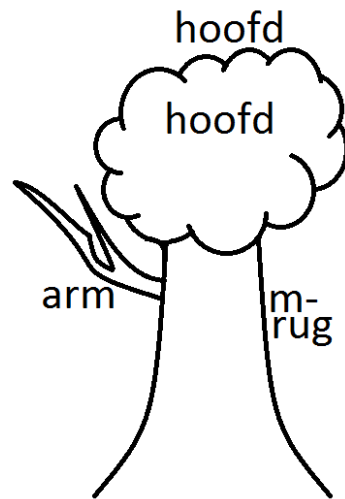


- nihitu yuuri haʔa-ri  
voet-mijn = “bij/aan mijn voet”

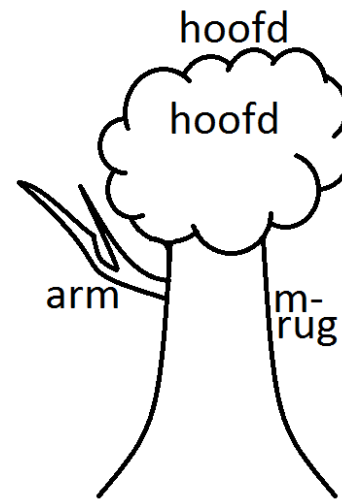
# Oplossingen - vervolg

onder de boom

haʔayũnu  
voet-boom



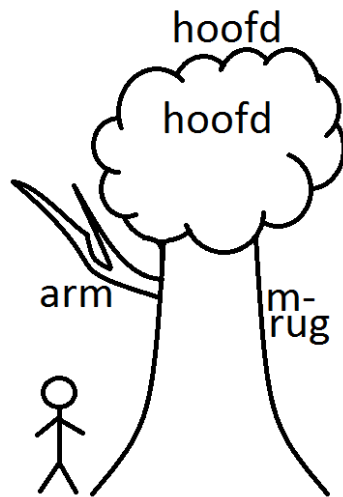
čiiyũnu  
buik-boom



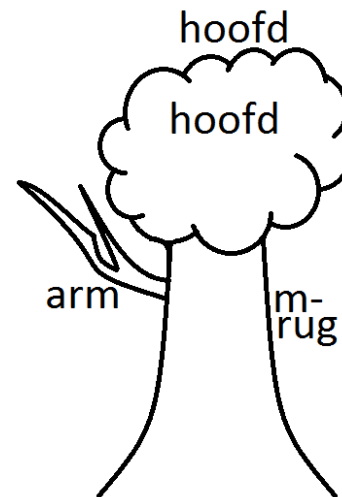
# Oplossingen - vervolg

onder de boom

haʔayūnu  
voet-boom



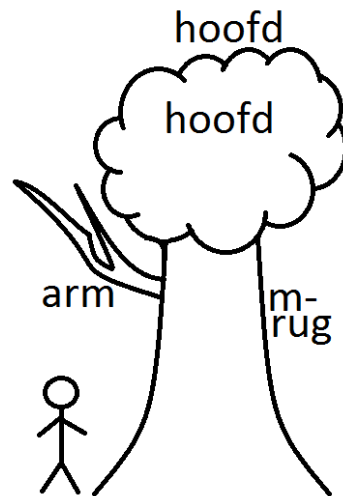
čiiyūnu  
buik-boom



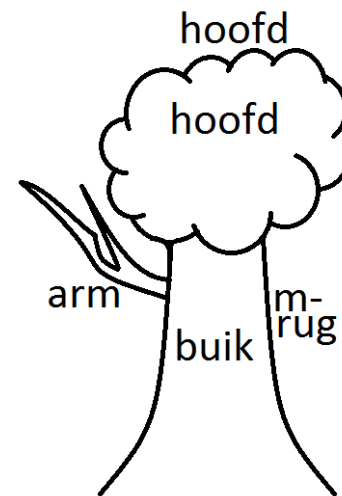
# Oplossingen - vervolg

onder de boom

haʔayũnu  
voet-boom



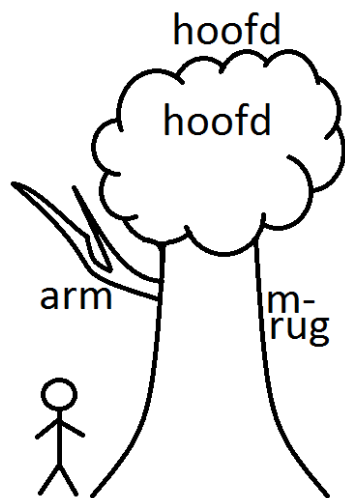
čiiyũnu  
buik-boom



# Oplossingen - vervolg

onder de boom

haʔayũnu  
voet-boom



čiiyũnu  
buik-boom



# Opgave 4 - Het voorvoegsel *be-*

Adriaan van Doorn



Universiteit  
Leiden



# Data

- bedreigen
- belopen
- beluisteren
- berekenen
- berijden
- betoveren
- bezingen
- belasten
- belichten
- bemannen
- benevelen
- bevolken
- bewapenen
- beangstigen
- benauwen
- beveiligen
- bezwangeren
- bezwaren

# Indeling in groepen

- bedreigen
- belopen
- beluisteren
- berekenen
- berijden
- betoveren
- bezingen
  
- *be-*[werkwoord]

# Indeling in groepen

- belasten
  - belichten (NB de betekenis)
  - bemannen
  - benevelen
  - bevolken
  - bewapenen
- 
- *be-[zelfstandig naamwoord]-en*

# Indeling in groepen

- beangstigen
  - benauwen
  - beveiligen
  - bezwangeren
  - bezwaren
- 
- *be-*[bijvoeglijk naamwoord]-*en*

# Beproeven

- Beproeven < proeven?
- Beproeven < proef?
- Proeven heeft de specialisatie 'eten'
- Proef is algemener

# Meer voorbeelden

- Bezweeten: zweet of zweten
- Beëindigen: eindig of eindigen
- Bedekken: dek of dekken

# De functie van *be-*

- *be-*[werkwoord]
  - Intransitief werkwoord > transitief werkwoord
    - *Ik dreig. – Ik bedreig hem.*
- *be-*[zelfstandig naamwoord]-*en*
  - [X] ergens toevoegen
    - *De lamp belicht de kamer. – De lamp voegt licht toe aan de kamer.*
- *be-*[bijvoeglijk naamwoord]-*en*
  - Het lijdend voorwerp [X] maken
    - *Hij beveilig mij. – Hij maakt mij veilig.*

# Opgave 5 - Ojibwe

Milan Lopuhaä

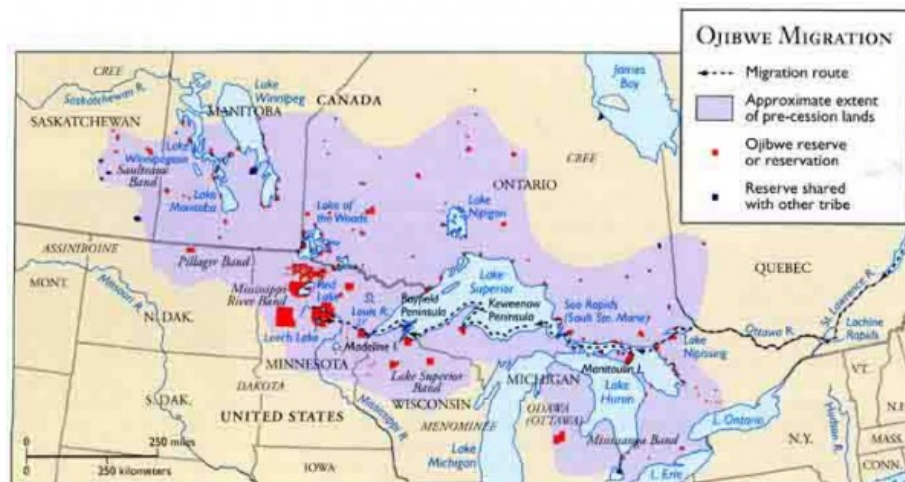


Universiteit  
Leiden



# Ojibwe

- Algische taal uit Canada en de VS
- 250.000 Ojibwe, waarvan 90.000 sprekers
- Één van de grootste indianengroepen/talen
- Geen standaardtaal, maar veel dialecten



# Vraag 1

## Dialect van Minnesota

'X'	'zijn/haar X'	Nederlands
<i>wiigiwaam</i>	<i>owiigiwaam</i>	wigwam
<i>mijikaawan</i>	<i>omijikaawan</i>	want
<i>ikwee</i>	<i>odikwee</i>	vrouw
<i>apakwaanaajĩĩ</i>	<i>odapakwanaajĩĩ</i>	vleermuis

*o-* voor medeklinker, *od-* voor klinker

# Vraag 2

## Dialecten van Minnesota en Ontario

Minnesota		Ontario		Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	'X'	'zijn/haar X'	
<i>ikidowin</i>	<i>odikidowin</i>	<i>kidwin</i>	<i>dikwowin</i>	woord
<i>dakib</i>	<i>odakib</i>	<i>dkib</i>	<i>dakib</i>	koud water
<i>abwi</i>	<i>odabwi</i>	???	<i>dabwi</i>	peddel
<i>wiigiwaam</i>	<i>owiigiwaam</i>	???	<i>wiigwaam</i>	wigwam
<i>abiigizigeewini</i>	<i>odabiigizigeewini</i>	<i>biigzigeewni</i>	???	vat warmer
<i>ikwee</i>	<i>odikwee</i>	???	???	vrouw

Vul de ??? in!

# Vraag 2

Minnesota		Ontario		Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	'X'	'zijn/haar X'	
<i>ikidowin</i>	<i>odikidowin</i>	<i>kidwin</i>	<i>dikdowin</i>	woord
<i>dakib</i>	<i>odakib</i>	<i>dkib</i>	<i>dakib</i>	koud water
<i>abwi</i>	<i>odabwi</i>	???	<i>dabwi</i>	peddel
<i>wiigiwaam</i>	<i>owiigiwaam</i>	???	<i>wiigwaam</i>	wigwam
<i>abiigizigeewini</i>	<i>odabiigizigeewini</i>	<i>biigzigeewni</i>	???	vat warmer
<i>ikwee</i>	<i>odikwee</i>	???	???	vrouw

- Sommige korte klinkers vallen weg in ON
- Medeklinkers en lange klinkers blijven staan
- Laatste korte klinker blijft staan
- 1<sup>e</sup>, 3<sup>e</sup> korte klinker valt weg
- Na een lange klinker begin je opnieuw met tellen

# Vraag 2

Minnesota		Ontario		Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	'X'	'zijn/haar X'	
<i>ikidowin</i>	<i>odikidowin</i>	<i>kidwin</i>	<i>dikdowin</i>	woord
<i>dakib</i>	<i>odakib</i>	<i>dkib</i>	<i>dakib</i>	koud water
<i>abwi</i>	<i>odabwi</i>	<i>bwi</i>	<i>dabwi</i>	peddel
<i>wiigiwaam</i>	<i>owiigiwaam</i>	<i>wiigwaam</i>	<i>wiigwaam</i>	wigwam
<i>abiigizigeewini</i>	<i>odabiigizigeewini</i>	<i>biigzigeewni</i>	<i>dabiigzigeewni</i>	vat warmer
<i>ikwee</i>	<i>odikwee</i>	<i>kwee</i>	<i>dikwee</i>	vrouw

- Sommige korte klinkers vallen weg in ON
- Medeklinkers en lange klinkers blijven staan
- Laatste korte klinker blijft staan
- 1<sup>e</sup>, 3<sup>e</sup> korte klinker valt weg
- Na een lange klinker begin je opnieuw met tellen

# Vraag 3

Minnesota		Ontario		Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	'X'	'zijn/haar X'	
???	???	<i>mkizin</i>	<i>makzin</i>	schoen

# Vraag 3

Minnesota		Ontario		Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	'X'	'zijn/haar X'	
<i>makizin</i>	<i>omakizin</i>	<i>mkizin</i>	<i>makzin</i>	schoen

# Vraag 4

Ontario		Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	
<i>mkizin</i>	<i>makzin</i>	schoen
<i>kidwin</i>	<i>dikdowin</i>	woord
<i>wiigwaam</i>	<i>wiigwaam</i>	wigwam
<i>bwi</i>	<i>dabwi</i>	peddel
<i>biigzigeewni</i>	<i>dabiigzigeewni</i>	vat warmer
<i>kwēe</i>	<i>dikwēe</i>	vrouw



# Vraag 4

Ontario			Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	'zijn/haar X', jonge sprekers	
<i>mkizin</i>	<i>makzin</i>	<i>dimkizin, damkizin</i>	schoen
<i>kidwin</i>	<i>dikdownin</i>	<i>dikidwin, dakidwin</i>	woord
<i>wiigwaam</i>	<i>wiigwaam</i>	<i>diwiigwaam, dawiigwaam</i>	wigwam
<i>bwi</i>	<i>dabwi</i>	<i>dibwi, dabwi</i>	peddel
<i>biigzigeewni</i>	<i>dabiigzigeewni</i>	<i>dibiigzigeewni, dabiigzigeewni</i>	vatverwarmer
<i>kwēe</i>	<i>dikwēe</i>	<i>dikwēe, dakwēe</i>	vrouw

Hoe en waarom zijn de jonge vormen ontstaan?

# Vraag 4

Ontario			Nederlands
'X'	'zijn/haar X'	'zijn/haar X', jonge sprekers	
<i>mkizin</i>	<i>makzin</i>	<i>dimkizin, damkizin</i>	schoen
<i>kidwin</i>	<i>dikdowin</i>	<i>dikidwin, dakidwin</i>	woord
<i>wiigwaam</i>	<i>wiigwaam</i>	<i>diwiigwaam, dawiigwaam</i>	wigwam
<i>bwi</i>	<i>dabwi</i>	<i>dibwi, dabwi</i>	peddel
<i>biigzigeewni</i>	<i>dabiigzigeewni</i>	<i>dibiigzigeewni, dabiigzigeewni</i>	vatverwarmer
<i>kwee</i>	<i>dikwee</i>	<i>dikwee, dakwee</i>	vrouw

Hoe: *di-* en *da-* gebaseerd op *(da)bwi*, *(di)kwee*

Waarom: onregelmatigheid weghalen

# Opgave 6 – Tok Pisin

Milan Lopuhaä & Johan Commelin



Universiteit  
Leiden

# Tok Pisin

- Officiële taal van Papoea Nieuw-Guinea
- Ontstaan als handelstaal tussen de 820(!) talen in PNG
- Ontstaan uit versimpeld Engels
- Kreeg ingewikkeldere grammatica doordat kinderen het leren als moedertaal



# Tok Pisin

*Wok long rot*  
work along road  
*Ol kar mas stop*  
all car must stop  
*Sapos yu lukim*  
suppose you look-???

*Red pela mak*  
red ??? mark

‘Wegwerkzaamheden; alle auto’s moeten stoppen als je het rode bord ziet.’



# Vraag 1 - werkwoorden

*Nau mi **kam** long ples belong waitman*

‘Nu **ben** ik naar het gebied van de blanken **gekomen**’

*Yupela **harim** wanpela toktok*

‘Jullie **horen** een verhaal’

***Kam** yumipela **pikim** flaua pastaim*

‘**Kom**, we **plukken** eerst bloemen’

*Orait mipela **mas toktok** long Tok Pisin nau*

‘Ok, nu **moeten** we in het Tok Pisin **praten.**’

Wanneer komt er *-im* achter het werkwoord?

# Vraag 1 - werkwoorden

*Nau mi **kam** long ples belong waitman*

‘Nu **ben** ik naar het gebied van de blanken **gekomen**’

*Yupela **harim** wanpela toktok*

‘Jullie **horen** een verhaal’

***Kam** yumipela **pikim** flaua pastaim*

‘**Kom**, we **plukken** eerst bloemen’

*Orait mipela **mas toktok** long Tok Pisin nau*

‘Ok, nu **moeten** we in het Tok Pisin **praten**.’

Wanneer komt er *-im* achter het werkwoord?

Bij een werkwoord met lijdend voorwerp! (komt van Engels *him*)

# Vraag 2 – pers.voornaamwoorden

Ik/mij:

*Nau **mi** kam long ples bilong waitman*

‘Nu ben ik naar het gebied van de blanken gekomen’

Jij/jou:

***Yu** lukim redpela mak*

‘Jij ziet het rode bord’

Wij/ons:

***Mitupela** i go Ravaira*

‘Wij gaan naar Ravaira’

***Mipela** kisim Salamaua*

‘Wij hebben Salamaua in handen’

***Yumipela** man belong Jisas*

‘Wij zijn mannen van Jezus’

***Yumitupela** pikim flaua pastaim*

‘Wij plukken eerst bloemen’

Jullie:

***Yupela** harim wanpela toktok*

‘Jullie horen een verhaal’

***Yutupela** lukim dispela pas*

‘Jullie zien deze brief’



# Vraag 2 – pers.voornaamwoorden

Wij/ons:

*mipela*

*yumipela*

*mitupela*

*yumitupela*

Jullie:

*yupela*

*yutupela*

# Vraag 2 – pers.voornaamwoorden

Wij/ons:

<i>mipela:</i>	<i>me-fellow</i>	Wij (excl. aangesprokene)
<i>yumipela</i>	<i>you-me-fellow</i>	Wij (incl. aangesprokene)
<i>mitupela</i>	<i>me-two-fellow</i>	Wij twee (excl. aangesprokene)
<i>yumitupela</i>	<i>you-me-two-fellow</i>	Wij twee (incl. aangesprokene)

Jullie:

<i>yupela</i>	<i>you-fellow</i>	Jullie
<i>yutupela</i>	<i>you-two-fellow</i>	Jullie twee

# Vraag 2 – pers.voornaamwoorden

Japans propagandapamflet uit WO2:

*Olrait, ..., Nippon Nevi, i salim bom balus; I go bomim dispela ples ol tugeta, bai bai no mo man stop. Namba wan Comander na Cheef bilong Imperial Nippon Fleet.*

‘Dan sturen **wij**, de Japanse vloot, vliegtuigbommen; we bombarderen dit gebied volledig, en dan zijn er geen mensen meer. Opperbevelhebber van de Japanse vloot’

# Vraag 2 – pers.voornaamwoorden

Japans propagandapamflet uit WO2:

*Olrait, **mipela**, Nippon Nevi, i salim bom balus; I go bomim dispela ples ol  
tugeta, bai bai no man stop. Namba wan Comander na Cheef bilong  
Imperial Nippon Fleet.*

‘Dan sturen **wij**, de Japanse vloot, vliegtuigbommen; we bombarderen dit gebied volledig, en dan zijn er geen mensen meer. Opperbevelhebber van de Japanse vloot’